

استنلی روزن

ترجمه غلامرضا اصفهانی

ستیز فلسفه و شعر

نثر و هنر هائی در اندیشه باستان

www.ketab.ir

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

روزن، استنلی، ۱۹۲۹ م. Rosen, Stanley
 سبزه فلسفه و شعر: پژوهش‌هایی در اندیشه باستان/ استنلی روزن؛ ترجمه غلامرضا اصفهانی
 تهران: شبخیز، ۱۳۹۸.
 ۳۱۸ ص. ۵/۲۱×۵/۱۴ س. م.
 978-622-961238-5
 قیفا
 The quarrel between philosophy and poetry : studies in ancient thought, 1988. عنوان اصلی:
 یادداشت
 یادداشت
 عنوان: پژوهش‌هایی در اندیشه باستان
 موضوع
 فلسفه
 موضوع
 Philosophy
 موضوع
 فلسفه و شعر
 Philosophy Ancient
 موضوع
 فن شعر - تاریخ - آغاز تا ۱۵۰۰ م.
 موضوع
 Poetic History To 1500
 اصفهانی، غلامرضا، ۱۳۶۰ م.
 شناسه افزوده
 BVT
 ردیابی کنگره
 ۱۰۱
 ردیابی دیوپی
 شماره کتابشناسی ملی
 ۶۰۱۰۹۸۸

www.ketabshenas.com

نشر شب‌خیز

*The Quarrel Between Philosophy and Poetry
Studies in Ancient Thought*

Stanley Rosen

ستیز فلسفه و شعر

بژه‌هش‌هایی در اندیشه باستان

نویسنده استنلی روزن

ترجمه غلامرضا اصفهانی

طراح - ۱۱ - نیب رضایی

نمونه‌خوان طاهره عالی‌نژادیان

چاپ و صحافی - ۱۱ - عماد

چاپ اول: ۱۳۹۸؛ ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۲-۹۶۱۲۳-۸-۵

قیمت: ۵۴۰۰۰ تومان

نشر شب‌خیز: تهران، انتهای اشرفی اصفهانی، خیابان نفت، پلاک ۲۱، واحد ۲۲

تلفن: ۴۴۸۷۰۴۲۶

Email: nashreshabkhiz@gmail.com

[nashreshabkhiz](#)

این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است.

فهرست

۹	پیش‌گفتار ترجمه
۱۷	سپاس‌گزاری
۱۹	دیباچه
۲۹	۱. ستیز فلسفه و شعر.....
۶۳	۲. فلسفه و انقلاب.....
۱۰۱	۳. اسطوره کیهان وارونه افلاطون.....
۱۲۹	۴. غیرعاشق در فایدروس افلاطون.....
۱۴۵	۵. سقراط همچون عاشق پنهان.....
۱۵۹	۶. نقش اروس در جمهوری افلاطون.....
۱۷۹	۷. اندیشه و لامسه: حاشیه‌ای بر درباره نفس ارسطو.....
۱۹۱	۸. تفسیر هایدگر از افلاطون.....
۲۰۷	۹. هیاهوی بسیار بر سر هیچ: ارسطو در برابر الثانی گرای.....
۲۶۱	۱۰. اظهاراتی درباره «افلاطون گرای» نیچه.....
۲۸۷	یادداشت‌ها
۳۱۷	نمایه نام‌ها

پیش‌گفتار مترجم

۱

داستان زندگانی حای نوخته که نیم‌سالی را در هوای رمان‌نویس شدن در نیویورک گذراند اما از آن تصمیم به ادامه دادن به شیکاگو آمد و شعر گفتن پیشه ساخت، سپس بار دیگر قصد روی آوردن به شاعری کرد، اما باز از عزم خود بازگشت و به فلسفه گرایید، تا سرانجام سر از کمیته مطالعات اجتماعی دانشگاه شیکاگو درآورد و پذیرفت که زیر نظر استاد میان‌سال تازه از گرد راه رسیده‌اش، زبان خود را آغاز کند، بارها به قلم و زبان خود او در مناسبت‌های گوناگون توصیف شده است. استانی روزن بیست‌ویک ساله در سال ۱۹۵۰ پذیرفت که به حلقه شاگردان لئو اشتراوس بپیوندد.

روزن خود را تنها شاگرد درازمدت اشتراوس می‌داند که از سبب هر به او نزدیک شده بود. عمده شاگردان اشتراوس، برخلاف روزن، به پژوهش در سیاست و مسائل بوده‌اند. وی اولاً و به‌ذات خود را نوعی شاعر-فیلسوف می‌دانست که به تأسی از تی. اس. لیون شعر و فلسفه را دو زبان برای بیان یک جهان قلمداد می‌کند. چنان‌که خود او روایت کرد: «اشتراوس برای نخست‌بار این تصور را در ذهن او به چالش کشید. از میان خیل هم‌شاگردی‌های روزن در حلقه درس اشتراوس، بیش از همه، جوانی شگفت‌انگیز به نام سث بندرتی وی را شیفته خود ساخته بود. سهل است که همین شیفتگی گفت‌وگوها، مرادفات، و مطالعات بعدی آن دورا با همدیگر رقم زد و به‌ویژه آنان را به تنها شاگردان اشتراوس در شیکاگو بدل کرد که هر شنبه مطالعه برخی از مقالات مارتین هایدگر را دستور کار خود ساخته بودند. اقدامی که روزن آن را از دید اشتراوس خیلی جوان‌سرانه توصیف می‌کند: مطالعه خودآموز آثار غول‌بزرگ اندیشه قرن بیستم به دست دو دانش‌جوی جوان! باری، همین مطالعات بود که

پنجاه سال پژوهش بر روی آثار هایدگر را برای روزن رقم زد و آن را به یکی از خطوط اساسی پروژه فلسفی او تبدیل کرد. سرانجام روزن از رساله خود با موضوع "استدلال اسپینوزا درباره آزادی سیاسی" در ۱۹۵۵ دفاع کرد. موضوعی که اذعان می‌کند هیچ علاقه‌ای بدان نداشته اما تنها پژوهشی بوده است که وی می‌توانسته تحت راهنمایی اشتراوس انجام دهد. به همین سبب تنها و تنها مقاله‌ای از این رساله به چاپ می‌رساند و هیچ‌گاه آن را منتشر نمی‌کند. (Interview with Stephen Gregory: may 2011). با این اوصاف اشتراوس بهترین آموزگاری است که روزن به عمر خود دیده است، و باید گفت زمینه اصلی رهیافت روزن به تاریخ فلسفه، و به فلسفه در معنای ژرف افلاطونی آن، که مهم‌ترین خط فکری آثار روزن را نیز تشکیل می‌دهد، وامدار آموزگار بزرگ شیکاگو است.

پنج سال بعد از دفاع از رساله، در سال ۱۶-۱۹۶۰، یکی از مهم‌ترین اتفاقات در زندگانی حرفه‌ای او یعنی آشنایی با الکساندر کوژو در پاریس، رقم می‌خورد. سیاست‌مدار و اندیشمندی بزرگ که روزن از او بسیار آموخته است اما درست در جهتی خلاف اشتراوس. فراسوی خیل روشن فکری سیه به دست و کتوشلوارپوش فرانسوی در کافه‌های دوداندو پاریس، که سخنوران چیره دست هم‌اکنون ژاک لکان گاه میدان‌دار این گفت‌وگوهای درازدامن در آن بودند، کوژو عمیق‌تر از هر کسی که روزن می‌دید، این فقط شباهت کوژو به تی.اس.الیوت، شخصیت آرمانی سال‌های جوانی، نخواستگی روزن، در چهره و نحوه راه رفتن نبود که روزن را بدو متمایل کرد بلکه نوعی هم‌پیش‌پا در سلوک، و ژرفا در اندیشه بود که جوان آمریکایی را، به‌رغم موج آمریکاستیزی آن روزگار در فرانسه، مجذوب استاد فرانسوی خود می‌ساخت. روزن در آن زمان سی‌ویک سال بیش نداشت. جوانی فرهیخته و جوینده که ریمون آرون او را چنین توصیف کرده بود: «مرد جوان درختان، اما نه زیاده جوان» (Kojève's Paris: A Memoir). اگر چه روزن تا همیشه در خجالت کوژو باقی ماند. و تفسیر ویژه او از مسئله نظر و عمل، مبتنی بر بازخوانی هگل، را که بر امکان وحدت این دو در نوعی انقلاب فلسفی-سیاسی پای می‌افشرد پذیرفتنی ندید، اما این آشنایی دست‌کم فلسفه هگل را به یکی دیگر از خطوط جدی اندیشه‌ورزی فلسفی روزن تبدیل کرد.

سرانجام روزن، پس از سال‌ها تدریس و پژوهش در دانشگاه بوستون، و شرکت در سمینارهای پژوهشی در دانشگاه‌های پن، لوون، بارسلونا، تورنتو، و سپری کردن مسئولیت ریاست در نهادی همچون جمعیت متافیزیکی آمریکا در سال ۲۰۱۴، بر اثر ابتلا به بیماری پارکینسون، بدرود حیات گفت.